

ELEKTRONİK ÜRÜN SENEDİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; basılı ürün senedi hükmünde olmak üzere depolamak amacıyla teslim ve kabul edilen ürünler için lisanslı depo işletmelerince bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak elektronik ortamda oluşturulan elektronik ürün senetlerinin kayden izlenmesi, devredilmesi, değiştirilmesi, iptali ve güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşun lisans alması, faaliyeti ile denetimine ve elektronik ürün senedine yönelik diğer işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, depolanan ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, teminat olarak verilebilen kıymetli evrak hükmündeki elektronik ürün senetlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) (Mülga:RG-18/1/2013-28532)
- b) (Değişik:RG-2/7/2019-30819) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- c) (Değişik:RG-2/7/2019-30819) Borsa (TÜRİB): Elektronik ürün senetleri ile elektronik ürün senetlerine dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin işlem gördüğü Türkiye Ürün İhtisas Borsası Anonim Şirketi,
- ç) Elektronik Kayıt Kuralları: Elektronik ürün senetlerinin oluşturulmasına, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemlerin ilgili taraflar itibarıyla kayden izlenmesine ilişkin EKK'nın önerisi üzerine Bakanlıkça belirlenen usul ve esasları,
- d) Elektronik kayıt kuruluşu-EKK: Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde elektronik ürün senetlerinin Sistem üzerinden oluşturulmasını sağlamak, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemleri ilgili taraflar itibarıyla kayden izlemek amacıyla Bakanlıktan lisans almış anonim şirketi,
- e) Elektronik ürün senedi (Ek ibare:RG-18/1/2013-28532) (ELÜS): Lisanslı depo işletmesince, Elektronik Kayıt Kurallarına uygun olarak Sistem üzerinde oluşturulan elektronik kaydı,
- f) İlgili birim: Bakanlık İç Ticaret Genel Müdürlüğünü,
- g) (Değişik:RG-2/7/2019-30819) İlgili taraflar: Mudi, Borsa, Tazmin Fonu, lisanslı depo işletmesi, yetkili sınıflandırıcı, araçlar ve elektronik ürün senedi karşılığında kredi veren bankalar, Bakanlıkça belirlenen kişi veya kuruluşlar ile Borsada alım satım yapan gerçek veya tüzel kişileri,
- ğ) Kanun: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununu,
- h) (Mülga:RG-18/1/2013-28532)
- ı) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,
- ii) Mudi: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depo işletmesine teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen basılı veya elektronik ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- j) Sistem: Elektronik ürün senetlerine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yapılmasını sağlamak üzere elektronik kayıt kuruluşu tarafından kurulan ve işletilen veri tabanı,
- k) Tazmin Fonu: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,
- l) Ürün senedi: Lisanslı depolara teslim edilen tarım ürünleri karşılığında nama veya emre düzenlenen, ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tabi olan matbu kıymetli evrakı,
- m) Yetkili sınıflandırıcı: Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

İKİNCİ BÖLÜM

Elektronik Ürün Senedinin Düzenlenmesi ve İptali

Elektronik ürün senedinin düzenlenmesi ve iptali

MADDE 5 –(1) Elektronik ürün senetleri, sistem üzerinden, depolamak amacıyla teslim ve kabul edilen ürünler için lisanslı depo işletmesince oluşturulur. Depolamak amacıyla yapılan bu işlem, satış değil vadiadır.

(2) Elektronik ürün senetleri, basılı ürün senedi hükmünde olup, bu ürün senediyle aynı hak ve yükümlülükleri doğurur. Elektronik ürün senedi veya dokuzuncu fıkrada belirtilen belge, aksi mevzuatta belirtilmedikçe, ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede mudiye geri verilmesini garanti eder.

(3) Lisanslı depo işletmeleri, elektronik ürün senetlerine ilişkin işlemleri yürütmek üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca yetkilendirilmiş bir elektronik sertifika hizmet sağlayıcısından ilgili personeli için nitelikli elektronik sertifika alır.

(4) Aynı ürünü temsilen hem basılı hem de elektronik ürün senedi düzenlenemez. Bu maddeye göre düzenlenmiş ve iptal edilmemiş elektronik ürün senedinin temsil ettiği ürünün tümü veya bir bölümü için başka bir elektronik ürün senedi düzenlenemez.

(5) Elektronik ürün senedi kayıt ve işlemlerinde gizlilik esastır. Elektronik kayıt kuruluşu ve ilgili taraflar, Elektronik Kayıt Kuralları çerçevesinde elektronik ürün senedine ilişkin kayıt ve bilgilere erişebilir, işlem yapabilir ve kamuya açabilir. Ancak Bakanlık veya diğer yetkili mercilerin talebi halinde, gizlide olsa bu kayıt ve bilgilerin yetkililere verilmesi zorunludur.

(6) Lisanslı depo işletmesi, aksi mevzuatta belirtilmedikçe, düzenlenen elektronik ürün senedini değiştiremez, devir veya iptal edemez. Devir yetkisi, elektronik ürün senedi mudisine ya da yetki verdiği araçlara aittir. (Mülga üçüncü cümle:RG-18/1/2013-28532)(...) (Mülga dördüncü cümle:RG-18/1/2013-28532) (...) (Mülga beşinci cümle:RG-18/1/2013-28532) (...)

(7) (Mülga:RG-18/1/2013-28532)

(8) Ürünlerin haczi, yetkili mercilerin talebi üzerine bu ürünleri temsil eden elektronik ürün senetlerinin haczi suretiyle olur. Bu işlemin, nasıl yapılacağı Elektronik Kayıt Kurallarında belirtilir.

(9) Talep üzerine, düzenlenen elektronik ürün senedinin temsil ettiği ürüne ilişkin bilgileri içeren matbu bir belge, sistem üzerinden lisanslı depo işletmesi tarafından mudiye verilir. Bu belge, delil niteliğini haiz olup, ürün senedi özelliğini taşımaz ve bu senet gibi işlem görmez.

(10) Lisanslı depo işletmesi, Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde verdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında depoda bulunan ürünler üzerinde hapis hakkına sahiptir. Bu hakkın ne şekilde kullanılacağı Elektronik Kayıt Kurallarında belirtilir.

(11) Ürünün son depolama tarihine kadar geri alınması gerektiği, aksi takdirde bu ürünü temsil eden elektronik ürün senetlerinin lisanslı depo

işletmesince satılabileceği hususu, mudiye veya yetkili temsilcisine lisanslı depo işletmesi tarafından yazılı olarak azami depolama süresinden kırk beş gün önce bildirilir. Mudinin önceden onayının alınması durumunda, bu bildirim işlemi, sistem üzerinden mudinin (**Ek ibare:RG-2/7/2019-30819**)cep telefonuna ve kayıtlı elektronik adresine yapılır.

(12) Azami depolama süresinin sonunda geri alınmayan ürünleri temsil eden elektronik ürün senetleri, lisanslı depo işletmesince satılabilir. Bu durumda, ücret ve masraflar satış bedelinden düşülerek geri kalan tutar yedi iş günü içinde ilgiliye ödenir. Satış işleminin ne şekilde yapılacağı Elektronik Kayıt Kurallarında belirtilir.

(13) Depodan teslim edilen ürünü temsil eden elektronik ürün senedi, sistem üzerinden lisanslı depo işletmesince iptal edilir.

(14) Elektronik ürün senetleri ile bu senetlerle ilgili her türlü işlemlere yönelik kayıtlar elektronik kayıt kuruluşu tarafından on yıl müddetle saklanır.

(15) Lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında elektronik ürün senedi düzenleyen, elektronik ürün senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin veren veya mudinin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehnetme gibi tasarruflarda bulunanlar hakkında Kanunda öngörülen idari, hukuki ve cezai yaptırımlar uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Elektronik Kayıt Kuruluşunun Lisans Alması, Görev ve Yetkileri ile Mali Sorumluluk Sigortası

Elektronik kayıt kuruluşu lisansı

MADDE 6 – (1) Elektronik kayıt kuruluşu lisansı almak için şirketin aşağıda belirtilen şartları haiz olması gerekir:

- Anonim şirket şeklinde kurulması,
- Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması,
- Ödenmiş sermayesinin bir milyon Türk Lirasından az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenen miktarda ya da üzerinde olması,
- Esas sözleşmesinin Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması,
- Kurucuların, ortakların, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin Kanunun 7 nci maddesinde aranan şartlara sahip olması ve bu kişiler ile şirketin mali ve ticari itibar bakımından engel bir durumunun bulunmaması,

e) Ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarının uygun olması,

f) Yeterli teknik donanım ve altyapıya sahip olması.

(2) Lisans almak için bir dilekçe ile Bakanlığa başvurulur. Dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir:

- Şirketin ve sorumlu yöneticilerinin isim ve iletişim bilgileri ile Bakanlıkça gerekli görülecek diğer bilgilerin yer aldığı başvuru formu,
- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve bu Kanun uyarınca 6/1/2005 tarihli ve 25692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yetkili bir elektronik sertifika sağlayıcısından ilgili personeli için nitelikli elektronik sertifika aldığını gösterir belge,
- Ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartlarının uygun olduğuna ilişkin gerekçeli rapor,
- Esas sözleşmesi ve kayıtlı vergi dairesi adı ve vergi kimlik numarası beyanı,
- Bina ve tesislerin mülk sahibi veya kiracısı olduğuna ilişkin yazılı beyan,
- Kurucuların, ortakların, yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin Kanunun 7 nci maddesinde aranan şartlara sahip olduğuna ve bu kişiler ile şirketin mali ve ticari itibar bakımından engel bir durumunun bulunmadığına ilişkin noter tasdikli beyanname,
- Şirketin son bir yıla ait yeminli mali müşavirce onaylı bilanço, gelir tablosu ve varsa ek mali tabloları,
- 8 inci maddede öngörülen sigorta veya teminat yükümlülüğünün yerine getirildiğine ilişkin sigorta poliçesi ya da Tazmin Fonunca düzenlenmiş belge,

ğ) Bakanlıkça belirlenen uluslararası geçerliliği haiz bilgi güvenliği sertifikası sureti,

h) Birinci fıkrada belirtilen sermayenin ödendiğine dair yeminli mali müşavir raporu,

i) Bakanlıkça belirlenen lisans bedelinin ödendiğini gösterir belge,

j) Bakanlıkça gerekli görülen diğer belgeler.

(3) Yapılan inceleme sonucunda birinci fıkrada öngörülen şartları taşıdığı anlaşılan şirketlere lisans verilir. Lisans iki yılda bir yenilenir.

(4) Bakanlık, lisans başvurusunda bulunanın, bu Yönetmelikte belirtilen görevleri yerine getirebilecek yeterli teknik donanım ve altyapıya sahip olup olmadığını oluşturacağı teknik bir heyete inceletebilir. Bu inceleme, uygun görülecek başka bir kuruluşa da yaptırılabilir.

(5) Bakanlık, bu maddede öngörülen şartların ve/veya belgelerin bir kısmını veya tamamını aramadan (**Değişik ibare:RG-2/7/2019-30819**)6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun (**Değişik ibare:RG-2/7/2019-30819**) 81 inci maddesi uyarınca kurulmuş olan kuruluşa lisans verebilir.

Elektronik kayıt kuruluşunun görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Elektronik kayıt kuruluşunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde elektronik ürün senetlerinin sistem üzerinden oluşturulmasını sağlamak, bu senetlere bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemleri ilgili taraflar itibarıyla kayden izlemek,

b) Kayıtların (**Değişik ibare:RG-2/7/2019-30819**)EKK üyeleri itibarıyla tutarlılığını izlemek, tutarsızlık veya Elektronik Kayıt Kurallarına aykırılık tespiti halinde (**Değişik ibare:RG-2/7/2019-30819**)EKK üyeleri nezdinde gerekli düzeltmelerin yapılmasını istemek ve durumu derhal Bakanlığa bildirmek,

c) Elektronik ürün senetlerini güvenli bir şekilde oluşturacak sistemi kurmak ve işletmek, sistemin güvenli bir şekilde çalışmasını sağlayacak önlemleri almak ve uygulamak,

ç) Hizmetleri karşılığında, Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde (**Değişik ibare:RG-2/7/2019-30819**)EKK üyelerinden ücret talep etmek,

d) Kayıtların ilgili mevzuatta öngörülen çerçevede gizliliğini sağlamak,

e) Elektronik ürün senetlerine bağlı tüm hak ve yükümlülükler ile işlemlere ilişkin kayıtları on yıl süre ile saklamak, talep edildiğinde bunları Bakanlığa ve diğer yetkili mercilere sunmak,

f) Sistem tarafından tutulan kayıt ve işlemlerin olağanüstü haller ve afetler için güvenli bir şekilde yedeklemesini yapmak,

g) Elektronik Kayıt Kurallarında öngörülen yetki çerçevesinde, ilgili tarafların sisteme güvenli bir şekilde erişmelerini ve işlem yapmalarını sağlamak,

ğ) Elektronik ürün senetlerine yönelik kayıt ve işlemleri, ilgili birimin erişimine ve incelemesine açık tutmak, talep edilecek bilgileri vermek ve raporları üretmek,

h) Kanun kapsamında faaliyet gösteren ilgili taraflarca verilen hizmetlere ilişkin ücretlerin, Elektronik Kayıt Kuralları ve Bakanlıkça onaylı ücret tarifeleri çerçevesinde, düzenli olarak tahsil edilerek bunların hesabına aktarılmasını sağlamak,

i) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık tarafından Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde verilen görevleri yapmak.

(2) (**Ek:RG-18/1/2013-28532**) Bakanlık, akdedilecek protokoller çerçevesinde, teknik bilgi ve uzmanlık isteyen konularda EKK'dan her türlü desteği alabilir ve işbirliğinde bulunabilir.

(3) (**Ek:RG-4/4/2015-29316**) Elektronik kayıt kuruluşu tarafından, elektronik ürün senetlerinin her alım satım işlemi için bir elektronik ürün

	Tarihi	Sayısı
1.	18/1/2013	28532
2.	4/4/2015	29316
3.	2/7/2019	30819
4.	31/12/2020	31351